Ն՝ 377 — 1878 ԹՎՇՐԻՆԻ ԷՎԱԼԷԼ 5 ԲԷՆԶՇԷՆԳԻՀ — ԻԶԻՆԱՅԻ ՄԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻԶԻՆ

Գիր սէնէլիք . . . . . 320 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապկիէ։

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՆ

Գիր սէնէլիք . . . . . 400 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 210 »
Իւչ այլըգ . . . . . 110 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապկիէ։
Բօսնա իւնրէնի տախիլ տիր։

Մէվլանի էֆենդիէտէ վէ գայիմէ թէտավիլ ինձէյէն վիլայաթտա, ապՕնէ պէտէլի վէ եախօտ բօսնա իւնրէնի, սիրքէյի խալխէ օլարագ ախզ օլունմամազ տըր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ վէ 20 բարա բուլ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՐԻՐ

ՄԷԼՔՍՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԻ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ ՎԷ ՍԱՒԻԼԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵՎՔՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

ՊԷՀԷՐ սահմանը իչին

Իննի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղր.
3 իննիճի սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 իննիճի սահիֆէյէ . . . . 4 »
այիմէ 100 ղրուշ հիսապկիէ։

ԻՆԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ մուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան վանանքն պէհէր սահմանը իչին.

2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղր.
4 իւնճիճի սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապկիէ։

Մէվատտը նաֆիյա տայիր մուպահասան մէճմանէն գապուլ օլունանաղը կիպի, տէրճ օլունմայան էվրագ, սահիպլինէ իատէ օլունամազ։

1 ղրուշլուգ գայիմէ վէ 20 բարա բուլ

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Ֆիւրքճի խանընտա նումէրօ 6 տէ վէ Մարպասը էիճէ մէզքիւր խանտա նումէրօ 26 տա տըր։ — Ղազէթամըզդա այիտ բեանֆէյի մէվզուտ հազգընտա, տօղրուտան տօղրույա իտարէխանէմիզդէ Տիգրան աղա ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կէլէճէկի կիպի, բեանֆէյի մեքէաթիպին տարսի անընն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԱՆԷ ԵՎ ԹՐՇՐԻՆԻ ԷՎԱԼԷԼ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Նիհաեէթ Պօնա վէ Աւքսթրիա Թէրաֆլարընտան պիր ազ ֆէրահ նէֆէս ալընմաեա պաշլանը, վէ Աւսթրիանըն Պօնա իսթիլասընա թային իթտիյի ասքէրին նըսֆընտան զիատէսինի կէրի ալըյօր օլտուղու սօն թէլէկրաֆլար իլէ տախի թէհագգուգ իթտի, տէմէք քի Նօվի պազար վէ Միթրօվիչատան պու գըշըն օլսուն էմինիզ, վէ ալթը աեատագ նէ օլապիլիր նէ օլամազ, օնու տա տիւշիւնմէեէ վազթըմըզ օլուր։

Աւսթրիա նէտէն պու բիճաթ հարէքէթինէ մէճպուր օլտու, էվրօբա տէվլէթլէրինին պիր իսթարընտան մը, Մահարլարըն նիւմայիշլէրինտէն վէ վիւքէլարըն իսթիֆասընտան մը, Պիզիմ չիքեայէթլէրիմիզդէն մի, Ռուս թէճավուզաթընա մէյտան վէրմէմէք նիեէթինտէն մի, հէր նէտէն իսթ տէ չիմտի պէօյլէ պիր նամալիւմ իւզերինէ աթըլըպ տա, պազարլարը կիպի քէյֆը մանէ. զա շու եա պու մանայը վէրմէք իսթէմէյիզ, պէքլէրիզ քի վուգուաթ իչին ըէնկինի պէլի իթսին։

Պունուն իլէ պէրապէր չիմտի էհէմմիյէթին Արնաւուտլուգա վէ մէսուլիյէթինին տէ Պիզէ ինթիգալ իթտիյինի տէ ինքեար իտէմէյիզ։

Շիմտի պազարմ նէ իսթեէճէքլէր Արնաւուտլար վէ նէ վագըթ տաղրլաճագլար։

Էյէր թէվաթուր իտիլտիի վէճհ իլէ Արնաւուտլար Պօսնա էհալը գըյամընը եարարմընա եիւրիւմէք, վէ Պօսնայը Աւսթրիա իսթիլասընտան գուրթարմագ նիեէթինտէ օլսալար բոր, Աւսթրիա Պօսնատաքի ասքէրինի պէօյլէ տաղրթմազ ըոր. օ թարաֆտան Աւսթրիա էլպէթ պիր էմնիեէթ իտինմիշ տիր քի, Պօսնատա եալընըզ տախիլի մուհաֆազայա քիֆայէթ իտէճէք մըգտար ասքէր պրագրպ տա գուսուրունու տաղրթապիլիեօր։

Էյէր Արնաւուտլարըն միւրատը, Պէրլին ահտնամէսի գարարլարը մուճիպինճէ Գարատաղա վէ Սըրպա Արնաւուտլուգտան վիրիլէճէք արաղիլէրի վիրտիրմէմէք իսէ, մէմուլ իթմէյիզ քի տէվլէթը Ալիյէտէն պիր եարարմ պուլսունլար։ Տէվլէթ Պօսնա Հէրսէք կիպի վիլայաթը մուվագգաթէն օլսուն Աւսթրիայա թէրք իտէճէք գատար Պէրլին գօնկրէսինէ բայէթ իթտիյի հալտէ մէմուլ իթմէեիզ քի Սըրպա վէ Գարատաղա վիրիլէճէք պիր գաչ պին մուրապպա քիլօմէթրօ արագի իչիւն պու միւրվէթի ըզհար իթմէսին։

Ռուսլար քի, անճագ պու խուսուս իչիւն Ռումէլիտէ օ գատար ասքէր իդամէթ իթտիրիյօրլար վէ տահա տա արթըրմայա չալըշըօրլար, թահթը հիմայէթինտէ օլան Սըրպա վէ Գարատաղա պու արազիէր վերիլմէտիքճէ, Ռումէլիտէ հագգլարը օլմայան եէրլէրտէն չէքիլմէլէրի մէմուլ օլունմամազ, վէ օնա մուգապիլ Պիզիմտէ օրալարտա խայը ասքէր իգամէթ իթտիրմէմիզ լազըմ կէլէճէյինտէն պունուն զայլէսի վէ մասրաֆը Պիզէ թէրք օլունճագ արազիլերտէն տահա զիատէ աղըր պասապիլիր։

Նիհաեէթ Արնաւուտլարըն պու գրեամ հալինտէ տէվամիթմէլերի, պու ճիհէթլէ Պուլկարիսթան իմարէթի վէ Շարգի Ռումէլի թէշքիլաթընա տա պազը միւշքիլաթ վերէպիլիր։ Պինաէն ալէյհ մէմուլ իսէրիզ քի, միւրատլարը նէ իսէ պիր ան էվվէլ Պապը Ալի եախօտ պիլ վասէթա մէմուրլերի իլէ սէօյլէշիպ, միւմքին օլանը էտինտիքտէն սօղրա տաղրլարլար պիթէրլեր։

Զիւնքի շու տէվրատէ Պիզէ էլզէմ օլան, էճնէպի ասքէրինին շու եա պու վէսիլէ իլէ միւտաֆթը մուայեէնէսինտէն զիատէ Ռումէլիտէ տուրմայըպ վէ պիր ան էվվէլ ջԶԷպ կիթմէլերի տիր։ Պունա մուվաֆֆագ օլունամազ իսէ, օ թէրաֆլարտա զայլէտէն գուրթուլամայըզ վէ օլ վէճհիլէ քէնտիմիզի տէ թօբլայամայըզ։

Հէր նէ հալ իսէ, Աւսթրիանըն ասքէրի Պօսնատան չէքմէսի իլէ չօգլարընը խայալաթը օյան Աւսթրօ—Թիւրք մուհարէպէսի գօրգու վէ վէսվէսէլէրի օլսուն մահվ վէ զայիլ օլտու տիմէք տիր, վէ պունա տա թէշէբբիւր իթմէլիյիզ։

Աֆղանիսթան իշլէրինտէ պիր ազ տուրկունլուգ կէօրիւնիյօր վէ մասրաֆ ճիհէթի տէ պունա ազ օխպէպկիէթ վէրմէյօր զանն իտէրիզ։ Ինկիլթէրրանըն հէր թէրաֆընտա վագի օլան իֆլասաթ, պանգանըն սգօնթօյու եիւզտէ ալթըյա չըգարմասը վէ եէտիյէ սէքիզէ տօգուզա վէ տահա զիատէյ տէ չըգարմագ գօրգուսու, Ինկիլթէրրանըն ճանը օյան բամ պուգ վէ մատէն ախզուիթասընըն տուրկունլուղու պէօյիւք պիր գըրիզ հասըլ իտէպիլիր, էյէր շիմտիքի հալէ տէ պու իսմի վէրմէզսէք։ Աֆղանըն պունտան գըրգսէնէ էվվէլքի մուհարէպէսինին մալի Ինկիլթէրրայա 15 միլեօն լիրայա օլմուշ տուր, շիմտիքի մասրաֆարա նազարէն պու տէֆա պունուն իւչ տէօրթ գաթընըն սարֆընա տա միւհթաճ օլունապիլիր։ Հինտիսթան խազինէսի պունուն պիր բուլօնու տախի վերէմէզ պիր հալտէ տիր, գրիզ գաբուսունտա օյան Ինկիլթէրրա վերէպիլիր մի, օ տա չիւպհէլի տիր։

Իհթիմալ տրբ պու սէպէպլէրէ մէպնի տիր քի Ինկիլթէրրա կազէթալէրինտէ էվվէլքի հըզ վէ շիտտէթը լիսան գալմասը, վէ շիմտի զիատէ պիր ույուշմագ թէրաֆը տա իլթիզամ օլունույօր։ Աֆղան հաքիմի պիր թարզիյէ վերիր, եախօտ պիրտէն պիրէ հիճիմ իթմէյիպ տէ պիր ազ վագթ վերիրսէք, պէյքիմ ագլը պաշընա կէլիր տէյլ իսմիտ իտէնլէր տէ վար։

Սապգդ Հինտիսթան գայիմամագամը լորա Լավրինսին տախ, Աֆղան մուհարէպէսի ալէյհինէ եազտըղը քեահատլար տա Ինկիլթէրրատա խայը քէսանըն զէհնլէրինի պուլանտըրմայա վէսիլէ օլմուշ տուր. պու էմարէլէրէ պագբլըբ իսէ, պիր ազ տահա չունուն պունուն իլէ վագթ կէչիրիպ, Աֆղան մուհարէպէսինին տախ, (օ տա էյէր օլաճագ իսէ) իլք պահարա թէէխիր օլունմասը ղայէթ միւհթէմէլ տիր։

Պունլարըն ճիճմէսի, տէտիլիմիզ կիպի չըգարսա, պու գըշըն հէր տէվլէթին էվլիայը ումուրու վէ տիրլօմաթլարը տախի պէօյիւք մէշղուլիյէթտէ պուլունաճագլար տըր զանն օլունուր։

Սէր Լայարտըն Ինկիլթէրրայա աղիմէթի պու արալըգ չօգճա սէօյլէնիյօր իսէ տէ, տահա ըէսմի սուրէթտէ իլան օլունմասընընտան ըէք տէ էմնիյէթ օլունմամազ։ Հէր նէ իսէ, պիր պէօյիւք եէյինին վէլէվ թահգիգաթ եա թալիմաթ ճիհէթի իլէ օլսուն, տէվլէթի նէզտինէ ավտէթ իթմէսի, պիր պէօյիւք սէպէպէ մէպնի օլմասընը իմա իտէր. չօգ տէֆա տա գապինէթ իլէ սէֆիրին թէքմիլ մութապագաթը էֆքարտա պուլունմամալերինէ տէ պիր նըշանէ ատտ օլունապիլիր, լաքին պու հավատիս ըէսմէն թաստիգ օլունճայատագ պունուն թահթը մուպահասայա ալընմասը տա թէճվիզ օլունմամազ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ազանս Հավաս

Պ— տաղ-ի ալընա Ֆրէնգ-էյ։

Բարիս, 15 Թ. էվվէլ — Մըսրրա միւթէալլիգ օլան միւղաքէրաթա խիթամ վերիլտի. վէ գարարնամէնին պու կիւն իմզալանմասը միւնթազրը տըր. Մ. Գլինիէր Մըսրը նազիր նազրը օլուպ, չըմէնտըֆէրլէր վէ Խաքէնտէրէ լիմանընտան մասատա սայիր լիմանլար, քէնտի իտարէսի թահթընտա պուլունաճագ տըր։ Մէճլիսի վիւքէլայա մէրպութ վէ պիր Ֆրանսա նազիրլիր։ Հինտիսթան խազինէսի պունուն պիր բուլօնու տախի վերէմէզ պիր հալտէ տիր, գրիզ գաբուսունտա օյան Ինկիլթէրրա վերէպիլիր մի, օ տա չիւպհէլի տիր։

Իհթիմալ տրբ պու սէպէպլէրէ մէպնի տիր քի Ինկիլթէրրա կազէթալէրինտէ էվվէլքի հըզ վէ շիտտէթը լիսան գալմասը, վէ շիմտի զիատէ պիր ույուշմագ թէրաֆը տա իլթիզամ օլունույօր։ Աֆղան հաքիմի պիր թարզիյէ վերիր, եախօտ պիրտէն պիրէ հիճիմ իթմէյիպ տէ պիր ազ վագթ վերիրսէք, պէյքիմ ագլը պաշընա կէլիր տէյլ իսմիտ իտէնլէր տէ վար։

Սապգդ Հինտիսթան գայիմամագամը լորա Լավրինսին տախ, Աֆղան մուհարէպէսի ալէյհինէ եազտըղը քեահատլար տա Ինկիլթէրրատա խայը քէսանըն զէհնլէրինի պուլանտըրմայա վէսիլէ օլմուշ տուր. պու էմարէլէրէ պագբլըբ իսէ, պիր ազ տահա չունուն պունուն իլէ վագթ կէչիրիպ, Աֆղան մուհարէպէսինին տախ, (օ տա էյէր օլաճագ իսէ) իլք պահարա թէէխիր օլունմասը ղայէթ միւհթէմէլ տիր։

Պունլարըն ճիճմէսի, տէտիլիմիզ կիպի չըգարսա, պու գըշըն հէր տէվլէթին էվլիայը ումուրու վէ տիրլօմաթլարը տախի պէօյիւք մէշղուլիյէթտէ պուլունաճագլար տըր զանն օլունուր։

Սէր Լայարտըն Ինկիլթէրրայա աղիմէթի պու արալըգ չօգճա սէօյլէնիյօր իսէ տէ, տահա ըէսմի սուրէթտէ իլան օլունմասընընտան ըէք տէ էմնիյէթ օլունմամազ։ Հէր նէ իսէ, պիր պէօյիւք եէյինին վէլէվ թահգիգաթ եա թալիմաթ ճիհէթի իլէ օլսուն, տէվլէթի նէզտինէ ավտէթ իթմէսի, պիր պէօյիւք սէպէպէ մէպնի օլմասընը իմա իտէր. չօգ տէֆա տա գապինէթ իլէ սէֆիրին թէքմիլ մութապագաթը էֆքարտա պուլունմամալերինէ տէ պիր նըշանէ ատտ օլունապիլիր, լաքին պու հավատիս ըէսմէն թաստիգ օլունճայատագ պունուն թահթը մուպահասայա ալընմասը տա թէճվիզ օլունմամազ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ազանս Հավաս

Պ— տաղ-ի ալընա Ֆրէնգ-էյ։

Բարիս, 15 Թ. էվվէլ — Մըսրրա միւթէալլիգ օլան միւղաքէրաթա խիթամ վերիլտի. վէ գարարնամէնին պու կիւն իմզալանմասը միւնթազրը տըր. Մ. Գլինիէր Մըսրը նազիր նազրը օլուպ, չըմէնտըֆէրլէր վէ Խաքէնտէրէ լիմանընտան մասատա սայիր լիմանլար, քէնտի իտարէսի թահթընտա պուլունաճագ տըր։ Մէճլիսի վիւքէլայա մէրպութ վէ պիր Ֆրանսա

Ռուսիայի դարչը հարաբերութիւնքը վագբասքնը պէր թէրաֆ իտէրէք, ահալինին թէսքինի հէեէճան վէ թէէմինի հալէրի իչիւն լազըմ կէլէն նասիհաթլարը իֆա իթմէք իւզրէ, թարաֆը տէվլէթը Ալիեէտէն պիր մըգտար ասքէր իլէ իւմերայի ասքէրիեէտէն պիր զաթըն իզամ գէլընճաճաղը իչիտիլմիշ տիր։ (Ճ. Հ—Ի—Ն.)

— Ֆոր դէ Պոֆիզուն խասպէր վիրտիեինէ կէօրէ, եէնի բազար իսթիլասընա տայիր ճանիպի Պապը Ալիտէն, կէչէն բազար կիւնիւ Վիէննա գապինէթինէ պիր թէլէկրաֆ չէքիրմիշ տիր։ Պու թէլէկրաֆտա Պապը Ալի, Արնաուտլարըն գէյամընը թահրիքէ տէվլէթի Ալիեէեէ եէնի պիր միւշքիլաթ չէգարբլմամասը իչիւն, եէնի բազար իսթիլասընտան սարֆը նազար իթմէսինի, Աւսթրիա թէքլիֆ իթմէքտէ տիր։ Դօնթ Անտրասի ճէվապէն, եէնի բազարըն վէ Միթրօվիչանըն իսթիլասը իչիւն հէնուզ գաթի պիր գարար իթթիխազ օլունմամըշդըր, վէ ֆագաթ Պապը Ալի միւվաճէէսինտէ պիր թէահհիւտ իթթիխազլայա քէնտիսինի պազլամայաճաղընը պէեան իթմիշ տիր։

—Պէյքեր բաշա հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն հուզուրու Շահանէեէ չըգմըշ, վէ տիւն չըմէնտըֆերլէ խատրմ քէօյիւնէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Բրէնա Լօպանօֆ տիւն ագշամ Էտիրնէտէն Ցէրսաատէթէ ավտէթ իթմիշ տիր։

— Թրուէ ղազէթասը շու խապէրի տէրճ իտէեօր. — «Ալտըրմըզ մալիւմաթա կէօրէ, Էտիրնէ իլէ Պապա Էսքի միեանէսինտէ, Ռուս ասքէրինին պու թարաֆա տօղրու կէրի կէլմէք հարէքէթի կէօրիւլմէքտէ օլուպ, եօլլար ասքէր իլէ տօլու տուր։ Լիւլէ Պուրղասա թիմուր եօլ մէվգբյի ասքէրի Օսմանիյէ վէ նէֆսի գասապա տախի Ռուսլար էլինտէ տիր։»

Պապա Էսքի գասապասը Զօրլուտան սօնրա Հնճիւ սթասիօն տուր, վէ չըմէնտըֆերլէ պու իքի մէվգբին արասը 3 սաաթ գատար տըր։ Լիւլէ Պուրղաս իսէ, Պապա Էսքինին պէրի թէրաֆընա պիրինճի սթասիօն տուր։

—Շիմտիեէ գատար մէվգիի թէտավիւլէ նէ մըգտար գավայիմ իիրաճ վէ պունլարտան, նէ գատարը իհրագ իլլէտիեինէ տայիր, իլզայի գավայիմ գօմիսիօնունուն մալիէ նէզարէթինտէն մալիւմաթ թալէպ իթմիշ օլմասը իւզերինէ պու պապտէ պիր գըրթա տէֆթէրին պիթթ թանզիմ մէգբիւր գօմիսօնա կէօնտէրիլէճէյի խապէր վերիլիեօր։

— Բօսօր ահալիսինին Ռուսիա գարշը հարաբերութը վագբասքնը պէր թէրաֆ իտէրէք, ահալինին թէսքինի հէեէճան վէ թէէմինի հալէրի իչիւն լազըմ կէլէն նասիհաթլարը իֆա իթմէք իւզրէ, թարաֆը տէվլէթը Ալիեէտէն պիր մըգտար ասքէր իլէ իւմերայի ասքէրիեէտէն պիր զաթըն իզամ գէլընճաճաղը իչիտիլմիշ տիր։ (Ճ. Հ—Ի—Ն.)

— Ֆոր դէ Պոֆիզուն խասպէր վիրտիեինէ կէօրէ, եէնի բազար իսթիլասընա տայիր ճանիպի Պապը Ալիտէն, կէչէն բազար կիւնիւ Վիէննա գապինէթինէ պիր թէլէկրաֆ չէքիրմիշ տիր։ Պու թէլէկրաֆտա Պապը Ալի, Արնաուտլարըն գէյամընը թահրիքէ տէվլէթի Ալիեէեէ եէնի պիր միւշքիլաթ չէգարբլմամասը իչիւն, եէնի բազար իսթիլասընտան սարֆը նազար իթմէսինի, Աւսթրիա թէքլիֆ իթմէքտէ տիր։ Դօնթ Անտրասի ճէվապէն, եէնի բազարըն վէ Միթրօվիչանըն իսթիլասը իչիւն հէնուզ գաթի պիր գարար իթթիխազ օլունմամըշդըր, վէ ֆագաթ Պապը Ալի միւվաճէէսինտէ պիր թէահհիւտ իթթիխազլայա քէնտիսինի պազլամայաճաղընը պէեան իթմիշ տիր։

—Պէյքեր բաշա հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն հուզուրու Շահանէեէ չըգմըշ, վէ տիւն չըմէնտըֆերլէ խատրմ քէօյիւնէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Բրէնա Լօպանօֆ տիւն ագշամ Էտիրնէտէն Ցէրսաատէթէ ավտէթ իթմիշ տիր։

— Թրուէ ղազէթասը շու խապէրի տէրճ իտէեօր. — «Ալտըրմըզ մալիւմաթա կէօրէ, Էտիրնէ իլէ Պապա Էսքի միեանէսինտէ, Ռուս ասքէրինին պու թարաֆա տօղրու կէրի կէլմէք հարէքէթի կէօրիւլմէքտէ օլուպ, եօլլար ասքէր իլէ տօլու տուր։ Լիւլէ Պուրղասա թիմուր եօլ մէվգբյի ասքէրի Օսմանիյէ վէ նէֆսի գասապա տախի Ռուսլար էլինտէ տիր։»

Պապա Էսքի գասապասը Զօրլուտան սօնրա Հնճիւ սթասիօն տուր, վէ չըմէնտըֆերլէ պու իքի մէվգբին արասը 3 սաաթ գատար տըր։ Լիւլէ Պուրղաս իսէ, Պապա Էսքինին պէրի թէրաֆընա պիրինճի սթասիօն տուր։

—Շիմտիեէ գատար մէվգիի թէտավիւլէ նէ մըգտար գավայիմ իիրաճ վէ պունլարտան, նէ գատարը իհրագ իլլէտիեինէ տայիր, իլզայի գավայիմ գօմիսիօնունուն մալիէ նէզարէթինտէն մալիւմաթ թալէպ իթմիշ օլմասը իւզերինէ պու պապտէ պիր գըրթա տէֆթէրին պիթթ թանզիմ մէգբիւր գօմիսօնա կէօնտէրիլէճէյի խապէր վերիլիեօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Մէճլիսի վիւքէլանըն էն սօն իճթիմաընտա, Դարաթէօտրի բաշա հազրէթլէրի կէրէք Գոնկրէ վէ կէրէք Պօսնա Հէրսէք հագգընտա թանզիմ իթտիյի լայայը գրաաթ իթմիշ տիր։

—Ինկիլթէրրա սէֆիրի Սըր Լայարտ վէ զէվճէսի Լէյտի Լէյարտ վէ սէֆարէթ թէրճէմանը Սըր Ա. Սանտիսըն հազրը օլտուգլարը հալտէ, տիւն ագշամ մապէյնի հիմաեունտա պիր զիեաֆէթի մախսուսէ քէշիտէ օլունմուշ տուր։

—Պէրլին ահտնամէսի միճիպինճէ Վրանեա գասապասընընն Սըրպիայա, վէ Բուշինէ գասապասընընն տախի Դարատաղա թէսլիմ օլունտուղունու, վէքթ խապէր վիրէեօր։

— Բում Բաթրիգխանէսինտէ մէճլիսի ինթիխապ տիւն թէճէմիւ իտուպ, պատէլ միւզաքէրէ, Սէլանիք մէթրօբօլիտի Եօվակիմ էֆէնտի, իթթիֆագը արա իլէ Բաթրիգ ինթիխապ օլունմուշ, վէ տիւն էֆէնտիի միամիլէյհէ Բաթրիգխանէտէն թէլէկրաֆ քէշիտէ օլունտուղու միսիլիւ, Պապը Ալիեէ տախի արզը քէյֆիեէթ օլունմուշ տուր։

ԹԻՒՐՔԻԱ ԵՎ ԱՒՍԹՐԻԱ

Թայմըզն մուխպիրի, Սթամպոլտան մէգքիւր կաղէթայա 21 սեպտ. թարիխի իւէ շու վէճհ իլէ պիր մուհիմ մէքթուպ եազմըշ տըր։

«Հէրսէք վէ Պոսնատա Աւսթրիա ասքէրի վէ իսթիլասը ալէյհինէ կէօրիւլէն ահալի գըյամքնըն պիլգիթիլ միւհրիք վէ միւշէվվիգի Պապը Ալիմի տիր, տէյիլմի տիր, պունա պիր ճէվապ վէրմէք գապալըսըզ տիր։

«Լաքին Աւսթրիանքն վիլայէթէյնտէ թէսատիւֆ իթտիյի միւշքիլաթտան տա Ասիթանէտէ կէրէք տէվայիրի ըէսմիյէտէ վէ կէրէք ահալիյին պիր պէօյիւք գըսմքնտա հիչ մէճմունիյէթ հասըլ օլմատը տա տէնէմէզ։ Շիմտիքի հալտէ Օսմանլըլար, մուգուաթը ըէսմիյէէ նէզարէն, կէչմիշտէ վագը օյան կէրէք թաճիլ վէ կէրէքթէնի հարէքէթլէքինտէն բէք պա պիր թէպրիյէյի զիմմէթ իտէպիլիրլէր։ Պու պապտէ մահրէմանէ միւլագաթլարտա սէօյլէնէն սէօզէրին, վէ բէք գաբալըտան օլարագ կաղէթա լիսանլէրինին խիւլասայի մալի չու կիպի պիր շէյ տիր։

«Իքի սէնէտէն պէրու, Պոսնա վէ Հէրսէք խրիսթիյան ահալիսէրինի Աւսթրիա իմթիլաա թէշվիգ իտէյօր, վէ պու իքի մէմլէքէթին զապթնա տայիր պիր զէվին գուրայօրուտու։ Ցալմայիտտա օյան իւմէրայը սաքէրիյէսի օրալարտան Պոսնա վէ Հէրսէյէ սիլահ իտխալինէ միւսաատէ իտէյօրլար բոր։ տիկէր թէրֆիտան գօնսօլօսլար վէ սայը խաֆիյէլէր, Պոսնայը վէ Հէրսէյի պիր էճնէպի տէվլէթի իսթիլա վէ իտարէ ֆիթմէտիքճէ, օրալարտա հիչ պիր սընֆ իչիւն սուլհ վէ ասայիշ կէօրիւլէճէյի եօգ տուր տէյի միւթէմատի խալգընն գուլագլարընը տօլտուրմագտա իտիլէր։

«Էւրօքա տախի պու մագուլէ քիզպիյաթա ալտանըպ, վէ Պապը Ալիյի սիլահը ահալիյէ մուգավէմէթ իտէմէզ, վէ լազըմ կէլէն ըսլահաթը տա իսթէմէզ զանընը իլէ, պու իսթիլա, իտարէ, վէ ըսլահաթ մէմուրիյէթինի տէ Աւսթրիայէ իհալէ իթտի։ Գու գարարա գարշը Օսմանլը մուրախխասլարը բրօթէսթօ իթտիլէր, վէ պունլարընն իթիրազաթընա ճէպապարանէ պիր ճէվապ վիրիլտիյի էճլտէն պարէմ չու իսթիլանընն պէյնէլ տէվլէթէյն պիր ըէսմի մուգավէլէ ալթընա տլընարագ իճրա օլունմասընը իխթար իթտիլէր։ Պէօյլէ պիր մուհագագ վէ միւթէտիլ թէքլիֆ տախի ըէտտ օլունտու, վէ Աւսթրիա Պապը Ալի իլէ հիչ պիր մուգավէմէյէ կիրիշմէյէրէք տէ, գուվվէի ճէսիմէ իլէ վիլայէթէյնի իսթիլա իթտի։ Պունտան հասըլ օյան նէթիճէլէր Օսմանլը մուրախխասլարընընն իթիրազաթընը քեամիլէն թատիգ իթտիլէր, չիւնքի տէվլէթը Օսմանիյէ Պոսնա վէ Հէրսէք գըթալարընը զապթ իտէլի, պու իքի գըթանընտա պու տէրէճէ պիր չուրիշ վէ ֆըթրէթ հալինէ կիրիֆթար օլտուղու եօղուտու։

«Ղարայիպի չունտա քի պէօյլէ պիր հալին սէպէպսիյէթ վէ մէսուլիյէթիտէ տէվլէթը Ալիյէյէ համլ իտիլմէք իսթէնիյօր, լաքին պունու ճէրհէ պիլէ պիր հաճէթ եօգ տուր։ Սալթանաթը սէնիյէ հիւքիւմէթի Պոսնատա եա պագի տիր եա տէյիլ տիր. պագի իսէ, պիր էճնէպի իսթիլասընա նէ լուզում վար ըտը, պագի տէյիլ իսէ, նէ հագգ իլէ, եա նէ հագգսըզգըլ հիւքմիւ ճարի օլմայան պիր վիլայէթ ահվալինտէն Օսմանլը մէսուլ օլապիլիյօր։

«Այբը հէր հանկը մատտէտէ Պապը Ալի սէրիան վէ տիլխահը իլէ Պէրլին գօնկրէսի գարարլարընը իճրա իթմէտի տէյի իչթիքեա օլունույօր իսէ, օնլարա տա այնը ճէվապ վիրիլյօր։

«Շըմալի Արնաուտլուղուն հալը հաղբրը պունա բէք գավի պիր տէլալէթ տիր. պուրալարընն ահալիսի իչիւն տայիմա տէնիրտի քի, Օսմանլը պէօյունտուրտըղընտան գուրթուլմագ իչիւն ճան թաբէյօրլար. պունլար սիլահլա մուգավէմէթ իթտիքտէն մնատտա Օսմանլը տէվլէթի թարաֆընտան կէօնտէրիլիպ տէ էւրօքա գարարլարընա թէսիմ օլուն տէյի նասիհաթ իտէճէք օյան Օսմանլը գոմիսէրինի պիլէ (Մէհմէտ Ալի բաշայը) թէլեֆ իթտիլէր։

«Եունան իտտալարընա կէլինճէ, տէնտի քի, Պապը Ալի ումումի էւրօքա տէվլէթլէրինին տէյիլ ըէսմի իհթարաթընա իլա խալիսանէ պիր նասիհաթընա պիլէ էզճան իւ տիլ մուվաֆագաթ իթմէյէ մէյալ վէ հաղբը տըր. լաքին Եունան հիւքիւմէթի իլէ պու պապտէ պիր մուգավէլէ թանզիմի խուսուսունտա տա բէք չօգ միւշքիլաթը մահէլիյէ վէ տախխիլէ վար տէնաքի։ Գօնկրէ պիր խայը մէմալիքլէրին Եունանա թերք վէ թէսլիմինի թէնսիպ իթտի, չու ֆիքր իլէ քի պէօյլէ պիր թէպէտտիւլիւ թէպահիյէթի, ահալի էզճան իւ տիլ արզու իտէյօր. վէ սալթանաթը սէնիյէ պէօյլէ պիր ֆէտաքեարլըզա տա բազը օյտուղու հալտէ արթըգ տէվլէթէյն պէյնինտէ մուէպպէտտէն պիր հիւնի խալիսէթ վէ միւվէտտէթ պագի օլաճագ տէյի։ Պու մագուլէ խայալաթընը գաթա ասլը օլմատըզը, Օսմանլը թէրաֆընտան պէյան օլունտու։ Պապը Ալի թէպաալէրինին էֆքեարընա ճիւմէտտէն զիատէ վագֆ օլուպ, բէք էյի պիլիրտի քի պու Գօնկրէ գարարլարընընն իճրասընա թէչէպպիւս իթմէք, Պոսնատա, Հէրսէքտէ վէ չըմալի Արնաուտլուգտա վագի օյտուղու կիպի օրալարտա տա շուրիշ վէ իխթիլալ հասըլ իթմէք օլաճագ ըտը։ Պէօյլէ պիր մատտէնին մէսուլիյէթինի իւզէրինէ ալմամագ իչիւն, մուրախխասլարը վասիթասըյլա Պէրլինտէ բրօթէսթօ իթտի. պատէհու պիւթիւն տէվլէթլէրէ պու պապտէ պագը խյզահաթ վիրիպ ֆիքրլէրի թէնվիր իթմէք իւզրէ. 8 աղօսթօս թարիխի իլէ ճիւմլէսինէ պիրտէն պիրէր միւզէքքէրէյը ըէսմիյէ տէ կէօնտէրտի։

«Պատէհու թէհագգուգ իթտի քի Եանէա վէ Թբրհալա ահալիլէրի էօթէտէն պէրու Օսմանլը իտարէսի ալթընտա մէմնուն վէ խոշնուտ եաշամըշլար տըր, վէ վագբթ վագբթ պագը իխթիլալ ալամէթլէրի կէօրիւնմէքտէ իսէ տէ, պունլար ճէնուպի հուտուտլարտան (Եունանիսթանտան) կէլէխֆիյէլէր վէ սիլահը խաշարաթնլար իչի իտի։

«Պու մուհիմ միւզէքքէրէյը ըէսմիյէյէ հէնիւզ հիչ պիր թէրաֆտան պիր ճէվապ վարիտ օլմատը, վէ հէր նէ գատար պէօյլէ տէնիյօր իսէ տէ պու պապտէ թէէնին վէ թէէխխիւր մատտէսի հիչ պիր վէճհէլէ Պապը Ալիյէ ազվ օլունմազ։

Պապը Ալինին մէֆրուղ օյտուղու թահիւտաթը միւսթէգիմանէ իճրա իթտիյինէ պիր բէք պէօյիւք իսպաթ տա, Պաթումուն Ռուսլարա թէսլիմի տիր քի, պունտա բէք պէօյիւք միւշքիլաթ օյտուղու տա ալէմէ մալիւմ իտի։ Ճիւմլէ ալէմ պիլիրտի քի պու պէլտէ ճիվարընտա միւթէմէքքին օյան Լազլար վէ սայը գապալէլէր, Ռուսիա թէպահիյէթինէ ինթիգալ իթմէմէք իւզրէ բէք պէօյիւք պիր մուգավէմէթէ հազըրլանմըշլար ըտը վէ պունու գապուլ իթմէքքտէն իսէ, գանլարընընն սօն տամլասընը տա տէօքմէյէ հազրը իտիլէր։ Լաքին Պապը Ալի, քէնտի մանէվի թէյսիրինի պունլարա իշիթտիրմէյէ պիր վագբթ պուլաու, վէ պունու այնը իսապէթ ատտ իթտի. պատէհու պունտան խօշնուտ օյմայանլարա մէմալիքի շահանէյէ հիճրէթ իտիւպ անտէ թէմէքքիւն իթմէլէրինէ պիր աշըգ գաբու պրագարագ, ահալինին պու մուխալիֆէթինի տէ քիւլլէն թէսքինէ մուվաֆֆագ օյտու։

«Պունտան զիատէ պիր թէսպիրի մագուլ իլէ Եինէ Պապը Ալի տէրէճէյը մաթլուպէտէն աշըրը օլարագ պիր թէպրիյէի զիմմէթ տահա իթտի քի, պու տա Պուլղարիսթան գալէլէրինին թէրքի տիր։ Պունտա Պապը Ալի, Պէրլին ահտնամէսի ահքեամընը թէքմիլէն իճրա իթտիքտէն սօնրա, էօթէ թարաֆընա տախի կէչտի. չիւնքի ահտնամէնին լուզաթընտան զիատէ մանասընա խըզմէթ իթտի։ Ահտնամէ ահքեամընճա պու գալէլէր թախլիյէ օլունտուգտան սօնրա եէրէ պէրապէր հէտմ օլունճագտը. վէ Ռուսլարընն մուվագգաթէն օյտուն պու գալէլէրէ տուխուլի իչուն հիչ պիր մուգավէլէ եօղուտու։ Պինանէն ալէյհ Օսմանլըլար, պու գալէլէրէ Ռուսլար նէ հագգ իլէ կիրէեօրլար տէյի իտտաա իտիսլ, պըրագմամազըզ իտէպիլիրլէր իսէ. լաքին նասրլ քի սայը նօգթալարտա, պունտա տա Պապը Ալի տէտիյիմիզ կիպի ահտնամէլէրին զիատէ մանասընա ռայէթ իթտի նէքթէքիմ լուզաթընա. իսմալ մագամը նէզարէթը խարիճիյէտէն տուէլը էւրօքայա կէօնտէրիլէն վէ կէօնտէրիլէճէք օյան պիլ ճիւմէ միւզէքքէրաթը ըէսմիյէլէրին մանալի պու էսաս իւզէրինէ միւպթէնի տիր։ Եունան մատտէսի իչուն թահրիր օլունուպ պէրահին վէ տէլայիլի շամիլ օյան պու միւզէքքէրէնին սիւրէթի մէյտանա չըգըպ նէչը օլունտուղունտան ճիւմլէեէ մալիմ տիր։

«Պոսնա, Հէրսէք վէ չըմալի Արնաուտլուգ ահալիսինին գըեամ վէ մուգավէմէթի հագգընտա տախի այնի մաալտէ պիր միւզէքքէրէ տահա թանզիմ օլունմագտա տըր քի, խիլասասընը պա թէլէկրաֆ թարաֆընըզա կէօնտերմիշիմ. լաքին միւշքիլաթ զիատէլէնտիյինտէն վէ տէվլէթլէր պիհուզուր օյտուգլարընտան, պունա պէնզեր տահա պաշգա նօթալար վէ միւզէքքէրէլէր տահա հաղբրլանմագտա տըր։

«Շիմտիտէն պիր ճայիպ հավատիս տահա ճէրիան իթմէքտէ տիր. կէօյա քիմ, Ինկիլիզ սէֆիրինին թահրիսի իւզէրինէ Պապը Ալի պիր իւշունճիւ թազըմ միւզէքքէրէ տէ Ընատօլու ըսլահաթը իչիւն տէվլէթլէրէ կէօնտէրմէէ հաղբրլըզ կէօրմէքտէ խիշ. հաճէթ եօգ տուր տէմէէ քի, պու հավատիս թէքմիլ ասըլըզ տէյիլ իսէ տէ հիչ օլմազ իսէ եաղնըշ ըտը։

«Ինկիլիզ գապինէթինին Պապը Ալիյէ իլա պու արալըգ հիչ պիր իպրամ իթմէք իսթէմէտիյի չունտան տա բանա մալիւմ օլապիլիր քի, նէ զէման օ պիր տէվլէթլէր պիրլէշիպ տէ, Պէրլին ահտնամէսի ահքեամընընն սէրիան իճրասը իչիւն Պապը Ալիէէ պիր իպրամ իտէճէք օյտուլար իսէ, Ինկիլիզ օնլար իլէ պիրլէշիպ տէ պէօյլէ պիր իպրամ իթմէք իսթէմէտի, պունտա պիր շիւպհէ եօգ եա։ Պինանէն ալէյհ Ինկիլիզ գապինէթի, քէնտի իմզասը ալթընտա օյան Պէրլին ահտնամէսի գարարլարընը իճրաեա օ պիր տէվլէթլէր իլէ պէրապէր իպրամտան իմթինա իթտիյի հալտէ, նասրլ օյուր տա էւրոքանընն հիչ միւտախէլէ իթմէտիյի վէ մալիւմիւ պիլէ օլմաեան հաղիրան 4 ահտնամէսի իճրաաթը հագգընտա պէօյլէ պիր իպրամա գալգըշապիլիր։

«Օլապիլիր քի Պապը Ալի, տուէլը սայըրեէէ տէ պիրէր միւզէքքէրէյը ըէսմիյէ կէօնտէրէրէք Ընատօլու հագգընտա տա լազըմ կէլէն ըսլահաթընն իճրաաթընա թէչէպպիւս իտէճէյինի օնլարա տա թէֆհիմ իթմէք նէյէթինտէ օլսուն, վէ օ տա չու ֆիքրէ քի պու ըսլահաթ պիր էճնէպի իպրամը իլէ օյմայըպ, գարիհէի շահանէտէն նէչաթ իթտիյի անլաչըլսըն տէյի, չիւնքի զաթը շահանէ, հուգուգը սալթանաթը սէնիհէէլէրինին հէր շէյտէն զիատէ մուհաֆազասընա տէրէճէյը նիհաեէտէ սարֆը իգտամ իթմէքտէ տիր։ Վագտա պիւթիւն տէվլէթլէրին միւթէավվէր օյան եօգարըտա զիլր օլունան իպրամընա Ինկիլին մուխալիֆէթ իթմէսի վէ օլ վէճհիլէ օնլարտան այրըլըպ եալընըզ գալմասը սահիհ տէ օյտա եալան տա օյտա, Թիւրքիսթանտա վագը օլաճագ ըսլահաթ հագգընտէ էյի պիր թէյսիրի օլամագ։ Օսմանլը էվվիայը ումուրունտա օ գատար ադվար տըր սէզմէք իչիւն քի, Ինկիլիզ պու իպրամա տախիլ օլմատըգճա, օ պիր տէվլէթլէր տէ պիլ իթթիհատ քէնտինի ըսլահաթ իչիւն թազէիգ իտէմէեճէքլէր, վէ պիւթիւն տէվլէթլէրտէն մէթրուք օլմատըգճա, էօթէտէն պէրու ուսուլ վէ ճտաթ վէ մեսլէքը բօլիթիգալարընտան օյտուղու վէճհ իլէ պու ըսլահաթտան սարֆը նազար իթմէք, եախօտ հիչ օլմազ իսէ ճէճէ իթմէմէք իսթէեճէքլէրը տիր։

«Էյէր Ինկիլիզ գապինէթի խակեաթ օլմուշ իսէ քի, Օսմանլը հիւքիւմէթի քէմալը խոթիգամէթլէ տավրանճագ, վէ ըսլահաթը մաթլուպէյի հասըլ իթմէյէ հէմ միւրաաթ վար հէմ տէ տէվամա իգթիտարը։ Էյէր պունա գապինէթ իսկեաթ օլմուշ իսէ, էճնէպի թազէիգաթընը մէն իթմէսի պէլքիմ տէ բէք ալա պիր մուամէլէ տիր։ Չիւնքի գապինէթ պիհագգընն տէյէպիլիր քի, հաղիրան 4 ահտնամէսի իլէ Ինկիլթերրա Թիւրքիա իլէ պաղլանմըշ օլտուղու հալտէ, պիր տէ արթըգ օ պիր տէվլէթլէր իլէ իթթիհատ իտիւպ տէ իպրամ իտէմէզ, չիւնքի մէմալիքի Օսմանիյէնին թէմամիյէթինի թէէմին իտէն պիր տէվլէթլէ, Օսմանլը տէվլէթինին էլպէթտէ պիր խուսուսի իմթիազաճ վէ մուարէֆէսի օլաճագ ըտը։ Ինկիլիզ տէվլէթինին բօլիթիգա ասըլը Օսմանլը տէվլէթինի էօթէտէն պէրու թազէիգ իթմէմէք վէ իթտիրմէմէք տիր, վէ յունիս 4 ահտնամէսի պու էսկի էֆքեարը թազէլէմէյէ տէ եէնի պիր մէսիլէ օլտու. իմտի էվվել վէ ասլէր, Ինկիլիզ գապինէթի Պապը Ալիյէ մուանմէլէյը չէտիտէյէ տավրանան տէվլէթյէր իլէ պիրլէշէմէյէճէյի տէրքեար ըտը, լաքին չուրասընը տա խաթրա կէթիրմէլիյիզ քի, պէօյլէ պիր խուսուսի բօլիթիգա ըտա պիւթիւն պիւթիւնէ մուխաթարասըզ տէյիլ տիր։

«Կէրէք զաթը Շահանէ վէ կէրէք վիւքելասը, պու էսնատէ հէր նէ տէրէճէ միւքէմմէլ նիյաթը խայրիյէ իլէ մէլուֆ տա օլսալար, պունճա զէմանտէն պէրու վէ տէվրտէն տէվրէ Օսմանլը էվվիայը ումուրունտա կէօրիւլէն վէ ատէթ հիւքմիւնէ կիրմիշ օլան գայտսըզլըզընն վէ կէվչէքլիյին եավաշ եավաշ իտտէ իթմէյէճէյինտէն տէ բէք էմին օլամայըզ. հաթթա գօրգուլուր տա քի, պէլքիմ Օսմանլըլար պու ըսլահաթ ճատտէսինտէ Ինկիլիզ միլլէթինին մէմնուլու, վէ պիհագգան մաթլուպու իւզրէ բէք չապուգ վէ զիատէ մուվաֆֆագիյէթլէ տէ իլէրի կիտէմէզ օյտունլար, վէ պէլքիմ ուզագ տա տէյիլ տիր օ կիւնլէր քի, Ինկիլիզ էլչիսի եալընըզ խալիսանէ նասիհաթա գանանաթ իթմէյիպ, Պապը Ալի հագգընտա օնտան մուէսսիր վասիթալար գուլանմայա տա մէճպուր օլապիլին։

«Պէօյլէ պիր հալ մուգուունտա նէ՝ եաբաճագ տըր Օսմանլը հիւքիւմէթի։ Եինէ պէր սապըգ Ինկիլիզ բօլիթիգասընա պաղլանըպ վէ այբըլմայըպ տուրաճագ մը. եօգսա Ինկիլիզ նուֆուզունու գըրմայա պիթթապի թալիպ վէ խահիշքէր օլանլարընն գուլագա թաթը կէլէն նասիհաթլարընը տէյնէյիպ տէ օնլարա թէսլիմ մի օլաճագ։ Էյէր պու ասն չըգգ վագի օլուր իսէ, եէնիտէն եէնի նէյէ տէսիսէլէր, ըէգապէթլէր, տէվլէթ տէվլէթ իլէ ուղրաշմալար տէվրլէրի իտտէ իտէճէք տիմէք օլուր, վէ տիբլօմաթճա թէֆավվիւգլէր վէ զլէյսպէլէր էտին մէմիզ իչիւն պէլքիմ մէնաֆիի սահիհէյի վէթանըմըզը տա ֆէտայէ մէճպուր օլապիլիրիզ. նասրլ քի պիր վագթ տա պէօյլէ օլտու իսէ։

«Վագտա մէմուլիթմէյիզ քի, պիզիմ իչիւն չարգտա պէօյլէ պիր միւսթագպէլ հազըրլանըյօր օլսուն, լաքին պէօյլէ պիր շէյին իմքեանընը տա հիչ խաթրա կէթիրմէմէք վէ կէչէնի տէ ունութմագ, վէ պէօյլէ շէյլէր վուգուհունէ տայիր սէպգաթ իտէն էմալլերի տէ հիչ խաթրըլամամագ բէք պէօյիւք պիր համագաթ վէ պասիրէթսիզլիք ատտ օլունագպիլիր, չիւնքի պիհուզուր օլաճագ պազը ալամէթլէր չիմտիտէն տախի կէօրիւլիյօր։

«Վագտա մապէյնտէ Ինկիլիզէ օյան իթթիֆար պէր քեմալ տըր, լաքին Պապը Ալիտէ էսքի ըէգապէթ վէ հասէտ տէվրլէրինի անտըրտաճագ ուզագտան պազը նըշանէլէր տէ կէօրիւլիյօր։ Օսմանլընն էսքի ուսուլտա օյան բօլիթիգա ասհապը, վէ պիլմէյիզ քի ֆէնի ուսուլտա բօլիթիգա ասհապը տա վար մը, հէր նէ իսէ, պունար թէքլիֆսիզճէ տէմէք իսթէրլէր քի արթըգ Ինկիլիզ տէ մաֆամը արթըրյօր վէ վագթ տըր քի պու բօլիթիգասընը թէպտիլ իթթին։ Տայիմա թէ-

վէճճիձէհիւ Շահանէյէ թալիպ օլույօրլար, յագին բէք մէ սբդբյ-արբբլարդը կիպի, Ռուսիանքն գուճաղընա տիւշմէմիզէ տէ սէ-պէպ օլունապիլիր։

«Ղունլար հավայի լագբիտբլար օյա տա, նիհայէթինտէ պիր պէօյիւք մուխաթարայա տա է-մարէ ծլապիլիր. վագտա Ռուսիա թէյսիրի տէվլէթը Ալիյէնին խա-բապընը մուճիպ տիր, վէ պիթ թապի պու Եվիքեարտա օլան էվ-լիայը ուժուրուն տա, լաքին Մահմուտ Նէտիմ բաշանքն կիւ-նիտէ օլտուղու կիպի էվլիայը ուժուր միւթագպէլէ կէօղիւնիւ գաբայբպ տա պու կիւնքի կիւ-նիւ կիւն իթմէք իչիւն Ռուսիա նուվուզունու տա գապուլ իտէ-պիլիր։

«Ա.յիսթէֆանօս ահանամէսի իմ-զա օլունալբտան պէրի Ռուսիա բոլիթիգասընտա բէք ճիւզեի պիր հարէքէթ կէօրիւնտիւ, վէ իկ նաթիյէֆ տէվրինտէ օլան քեարբ-կիւզարլբղա պէնղէր պիր հարէ-քէթ չիմտի կէօրիւնմէյօր։

«Լաքին շու սան պիր գաչ կիւն զարֆընտա քրէնս Լօպանօֆ Պա-պը Ալի իլէ օլան մուամէլաթը-տա էօյլէ պիր թավր գուրանբյօր քի, Օսմանլբարա միւթէագիմ կէօրիւնիյօր, տէմէք տիր քի Ռուսլարբն տա արթբգ ատէմբ հարէքէթ տէվրլէրինին սանու կէ-լիյօր։»

Թ-ոյնտա կէօրիւլտիւ. հոկտ. 4.

Մէվուդ պիր մահալատէն տլբ-նան խապէրլէրէ նաղարէն, կէ-րէք Պոսնա մատտէսի վէ Վէրէք Ա.նատօլու ըսլահաթը հագգընտա սալթանաթը սէնիյէէ պիր պէօ-յիւք տէվլէթ թարաֆընտան շու նատիհաթ վերիլմիշ տիր.

«Ասթրիա իլէ Պոսնա հագ-գընտա պիր մուգավէլէյէ կիրիշ-մէյին, չիւնքի էօյլէ տէ Պոսնա էլինտէ տիր էօյլէ տէ, Նիչիւն պիր տէ բրատէի չահանէ իլէ պու հա-լի թասարիգ իթմէլի։

«Ա.նատօլու ըսլահաթը լայիհէ-սինի տախի գապուլ իթմէյին. չիւնքի գարիհէի չահանէտէն սատը օլմայբպ, էճնէպի թէչլիգի իլէ օլմասը, Իսլամարքն ինֆաս-լինի մուճիպ օլուր, վէ հիւքի-մէթը սէնիյէնին պիր գատրի գալմազ։»

Ռուսիատա քիւրք ղայէթ մագ-պուլ վէ գբյմէթլի տիր, զիրա գբյքն օրատա չէտիտ սօղուգ օ-լուր։ Լաքին աճայիպ տիր քի, Ռուսիատա խաթիմալ օլունան քիւրքլէրին էքսէր գբս՞ը Լօնտ-ռատան վէ Ամերիգատան կէլիր։ Լօնտրատա Ամերիգան քիւրքլէրի ախզ ու իթասը իչիւն սէնէտէ ի-քի տէֆա բանայիր աչլբբ։ Ռուս թիւճարլարը մէզքիւր բանայիր-լէրէ կիտէրլեր, վէ օրատա սա-թբն ալորգլարը քիւրքլէրի Մոս-քուայա վէ փէթրօպուրկա կէօ-թիւրիւրլէր։ Թիլքի քիւրքլէրի մէզքիւր չէհրլէրտէ չօգ բահալը տբրբ։ Թիլքի տէրիսի սբրթ, պոյուն վէ գարն բարչարը նա-մը իլէ իւչ գբսմա թագսիմ օլու-նուր։ Գարն բարչասը ղայէթ գբյ-մէթլի տիր։ Պէյաղ թիլքի թէս-միյէ օլունան թիլքինին եալընը-ղ պիր գարն բարչասը էլի ռուպի գբյմէթինտէ իմիշ։

—Ամերիգանքն ալաթը զիրա-իէսի չիմտի ինկիլթէրրատա վէ էւրօբանքն սայիր պիր գաչ մէ-մալիքինտէ քիւլկէթ իւզրէ սա-թբլմագտա տբր։ Ինկիլթէրրատա Շէֆֆիլտ չէհրինին թիճարէթ չիրքէթլէրինտէն պիրի պու սէնէ Ամերիգատան 600 000տէն զիատէ պիչիմիշ օթու թօբլամաղա մախ-սուս օլան ալէթի ըսմարլամբ տբր։

—Պու սէնէ Բարիս սերկիի ու-մումիսինտէ սէյր ու թէմաշայէ վաղ օլունան Ֆրանսա թահքնը-ճէվահիրինին գբյմէթի 30,000,000 ինկիլիզ լիրասընտան զիատէ տիր։

—Ամերիգանքն չըմալի գբթա-սընտա վագի օլուպ, պունտան անճագ 25 սէնէ էվվէլ պէյաղ ա-տէմլէրին իսքեան էթմէէ պաշ-լամբչ օլտուղու Մինէսօթա էյա-լէթինտէն 1859 սէնէսինտէ իլք տէֆա օլարագ 450 քիլէ պուղ-տայ իխրաճ իտիլմիշ տիր։ Պու սէնէ էյալէթը մէզքիւրէնին պուղ-տայ մահսուլու 40,000,000 քիլե-տէն զիատէ օլտուղունտան իխ-րաճաթը բէք չօգ օլաճագ տբր։

—Ինկիլթէրրատա իշճի թա-գբմը սէնէտէ 300,000,000 ինկի-լիզ լիրասը գաղանքբլար, վէ զանն ու թախմին օլունտուղունա կէօ-բէ պու մէպլաղտան 15,000,000 լիրա գօլայճա արթբրապիլիրլէր իսէ տէ, գախտէի թէսարրուֆա ըրիայէթ իթմէեպ մէպլաղը մէզ-պուրու իչրէթէ սարֆ իտէրլեր։

—Ինկիլթէրրա պանգասը 1694 տէ 1,200,000 ինկիլիզ լիրասը սեր-մայէ իլէ թէէսիս օլունմուշ տուր։ Պունտան եիւզ սէնէ ագտէմ, 1778տէ, մէզքիւր պանգա թա-բաֆընտան թէտավիւլէ չբգարբ-լան թահվիլաթը գբյմէթի 7,000,000 լիրայա պալիզ օլուր իսի, չիմտի իսէ 39,000,000 լիրատան զիատէ տիր։ Եիւզ սէնէ զար-ֆընտա մէզքիւր պանդատա ի-թիյաթ սանտբղընտա սագլանը-լան ալթան 2 000,000 լիրատան 24,000,000 լիրայա պալիզ օլմուշ տուր։

(Ա.-Կարբէր)

Ճէպէլի Լիպնան հագգընտա, 6 ի-լուլ թարիխլի Դան զաղէթասընտա, ամիտէքի պէնա կէօրիւմիշ տիր.—

«Ճէպէլի Լիպնանքն պուլուն-տուղու հալ, միւտտէթի մէտիտ-տէն պէրու տէվլէթլէր իչիւն միւ-ճիպի էնտիշէ պիր շէյ օլմուշտուր։ Ահալիտէն տէօրթտէ իւչիւնիւ թէչքիլ իտէն խրիսթիյան Մարօ-նիլէր, չիմտիքի միւթէսարրըճ Ռիւսթէմ բաշատան բէք զիյատէ չիքայէթ իտէօրլար։ Պունլար վագթբյա սատրազամ հազրէթ-լէրինէ վէ տուէլի մուաղզամանքն Տէրսաատէթ սիւֆէրասընա վէ Ճէպէլի Լիպնան նիզամնամէի տա-խիլիսինէ քէֆալէթ իտէն Եւրօբա գապինէթլէրինէ պիրլյահ թագ-տիմլէ, քէնտի չիքայէթլէրինի պէեան իթտիլէր։ Ռիւսթէմ բա-շա, Մարօնիլէրին մուխալիֆէթին-տէն տօլայբ հիտտէթլէնիպ, պէր վէճհի նիզամ քէնտի իտարէսին-տէն տօլայբ չիքայէթ իթմէք ի ղրէ Պէյրութա կէմիշ օլան վէ-քիլլէրինի հապտ իթտիրտի։ Պուն-տան գաթի նաղար, բաշայի միւ-շարիլէյհ, Մարօնիլէրին ըէսի բուհանիսի պուլունան սէրբիսգօ-պօս Մանսէնեօր Պոսթանկի, իթ-տիյի տէսիսէլէր խրիսթիանլար վէ միւսլիմանլար պէ յինտէ մութլա-գա պիր գավզա զուհուրինի միւ-ճիպ օլաճագ տբր տէեէրէք իթ-թիհամ իթտիքտէն սանրա, միւ-շարիլէյհ սէրբիսգօպսու նէֆ իթտի։

«Ցուէլի մուազզամ թարա-ֆընտան վուգու պուլան թէպլի-զաթ իւզրինէ, Ռիւսթէմ բաշա, Տէրսաատէթէ ճէլպ օլունուպ, կէօրիւնիւր քի թէպրիէի զիմմէթ իտէպիլաի, վէ երինէ մահէլի մէ-մուրիեէթինէ ավտէթ իյլէտի։ Միւթէսարրըճը միւշարիլէյհին գօնսուլբբը վէ զիյրի իտարէ-սինտէ պուլունանլարքն իչթիքեա-լարը հագգընտա գաթի պիր շէյ տիեէպիլմէք իչիւն, պու մէսէլէ իւզրինէ ըշգ վիրէպիլիր օլան ճէմիի եվրագը կէօրմէլի տիր։ Ֆագաթ Մարօնիլէր, էվրօբա թարաֆընտան պիր թէֆթիշ իմ-բա օլունմասընը թալէպտէ ըս-բար իտէյօրլար, վէ կուդէր ոբ Ֆբ-բանս նամ ղազէթաեա, «Պիւթիւն ճէպէլի Լիպնան միւշթէքիլէրի նամընա» օլարագ եազբլան պիր մէքթուպուն մուհարրիրի, շու-նու անլաթմագ իսթէեօր քի, Ֆրանսա հիւքիւմէթի զիյրի հի-մաեէսինտէ պուլունան Սիւրիա խրիսթիեանլարը իչիւն, լազմ վէ միւմքին օլանը եաբմամբշ լարը։ Պու մէքթուպ, մուհիմմ պիր մէնպատան վարիտ օլմուշ կիպի կէօրիւնիյօր։

«Մէքթուպի մէզքիւրտէն ան-լաշըլբղընա կէօրե, ճէպէլի Լիպ-նանտա իմզալանան խաթիտալար վէ շիքեաեէթնամէլէր, եալընը-ղ Մարօնիլէր սահր վէ խրիսթիեան միլլէթլէր թարաֆընտան թանզիմ իտիլմիշ օլմաբբ, իսլամ գարիյե-լէրի վէ գազալարը տախի, իս-թիտաաթ վէ շիքեայաթը մէզ-պուրէեէ միւշարէքէթ իթմէք-տէ տիրլեր։

«Մարօնի բաթրիգլէրի վէ բիս-գօպօսլարը, պա թահրիր Ֆրան-սա ճիւմհուրիեէթի ըէիսինէ վէ խարիճիեէ նազբբմբզա միւրա-ճաաթ իտուպ, թարզիեէ թալէպ իթմիշլէր, վէ գօնսօլօսլարքն թէ-վասսուխու վէ սիւֆէրանքն միւ-տախէլէսի վէ Ռիւրսիի Շէրիֆին սայ ու իգամամաթընա բաղմէն, պիր շէյ էլէ կէթիրիլմէմիշ տիր։ Պու իշտէ պիզիմ Պէյրութ գօն-սօլօսուժուղուն թուլթուղու մէս-լէք հագգընա մէքթուպի մէզ-քիւրուն հավի պուլունտուղու շախսիեէթլէրի պէրթարաֆ իտէ-րիզ, չիւնքի, շու եա պու քիմ-սէեէ միւթէալիգ պուլունան վէ պինտէն ալէյհ զարաղ վէ թա-բաֆկիրիք էֆքեարբյա եաղբլ-մբշ օլմասը միւհթէմիլ օլան պու կիպի միւթալէաթը պիր մբգտար իհթիյաթ վէ հաթթա շիպհէ ի-լէ թէլաղգբ իթմէլի տիր։ Թահ-թը մուպահասէտ պուլունան մէպտէ հագգընտա, հիչ պիր նէվ չիպհէ վէ իխթիլաֆ մէվճուտ օլմասը միւմքին տէյիլ տիր կիպի կէօրիւնիւր։ Ֆրանսանքն Ճէպէլի Լիպնանտա էօյլէ վազիֆէլէրի վար տբբ քի օնլար սայիր տէվ-լէթլէր իլէ միւթթէֆիգէն վէ իհ-թիմամա մէվգբի իճրայէ վազ-իտիլէճէք օլուր իսէ, Լօրտ Պի-գընսֆիլտին թապիրինճէ՝ Հբսսի-յաթա միւթէալիգ նէվինտէն՝ պուլունմագլա պէրապէր, աղ-հէմմիեէթի օլմայան մէնֆաաթ-լար(1), մուհաֆազա իտիլմիշ օլուր, վէ չիպհէ թահթընա օլմայարագ տէեիլէպիլիր քի, Ճէպէլի Լիպ-նան ահալիլէրի, ատաղէթ միւ-թէալիգ պիր մէսէլէտէ, Ֆրան-սբզ հիւքիւմէթինին վէ Ֆրանսբզ էֆքեարը ումումիէսինին պի-գայտ գալմայաճաղընտան էմին օլապիլիրլէր։»

(1). —Մալիմ օլտուղու վէճհլէ, լօրտ Պիգընսֆիլտ, բարլամէնթօտա իրատ իթտիյի պիր նութգտա, Ֆրան-սանքն Սուրիատա օլան մէնֆաաթ-լարընտան պահս իտէրէք, պու թա-պիրի գուլանմբշ իտի։

(Թ. Է.)

ՏԻՎԱՆԸ ՀԱՐՊ

ՍԻԼԷՅՄԱՆ ԲԱՇԱՆԸՆ ՄՈՒՀԱՌԷՄԷՍԻ

ՐԷԻՍ ՍԱՄԻՀ ԲԱՇԱ

ՊԷՇԻՆՃԻ ԻՃԺԻՄԱ

(574 նումերօտան պագիյի)

Իշթէ պու վէճհիլէ Էսկի Զաղ-բայա թէգարրուպ վէ մալիւմ օ-լան մուհարէպէ իտիլտիքտէն սօնբ-ա, գասապանքն պիզէ նաղարէն սաղթարաֆընտա պուլունան պիր քիչիւք թէրէյէ պէնտէնիզին ա-յայբմ չբզտբ. վէ տիկէր ալայլար պիզիմ սօլումուզտա իւզիւմ պաղ-լարընքն իչինտէ միւնասիպ մէվ-գիլէրտէ եէրլէշտիլէր։

Մուհարէպէ եօրկունլուզունա-սաքէր պիր աղ օլտուգլարը եէր-տէ բահաթ, վէ պէնտէնիզ տա-խի պիր աղաճ ալթընտա օթուր-մաղտա իբէն, նէվպէթճիլէր թա-բաֆընտան Ռէոֆ բաշա հազրէթ-լէրի կէլլեօր. պիզիմ սաքէր կէլի-եօր տէեէրէք, գօչուպ պէնտէ-նիզ վուգուաթ կէթիրմէյէրի իւ-զրինէ, հէման թէրէյէ չբգտբմ վէ տիւրպինի ալբպ սաքէր կէլէն թարաֆա ուդգաթլա պագտբմ։

Ցիլ հագիգա կէօրտիւմ քի պիր չօգ թապուռլար վէ պիր պաթէր-եա գատար թօբ էօնլէրինտէ օլ-տուգլարը հալտէ կէլիյօրլար. մէ-սաֆէ խայբճա ուղագճա օլտու-ղունտան լայբգբյլա թապուրլա-բընն ատէտի վէ սիւարի վէ բիա-տէնին մբգտարը անլաշբլամաղ բ-տբ։ Տէրհալ գօմանտա իթմէքտէ օլտուղում տէօրթ թապուրուն պօրազանլարընը թօբլատմ, վէ ալամէթի սիւրուր օլմագ իւզրէ իւչ տէֆա սէլամ հավասը չալտբ-բբպ, սաքէր տախի բ-ուէ-նբ ըզ եաշ տէյի պաղրբշտբլար։

Պատէհու նէվպէթճիլէրէ սա-քէր բէք եագբն վէ պիզիմ էօ-նիմիւզէ կէլտիքտէ, պանա խա-պէր կէթիրին տէյիպ ադաճքն ալթընա կիթտիմ, վէ քէյֆիյէ-թի լիվա բաշայա տախի պիլտիր-տիմ։ Ադաճքն այթընա ադտէթ-տէն պիր գաչ տագիգա սօնրա թէքբար մէսէրրաթ իտէրէք, եի-նէ թէրէյէ կիտիպ տիւրպին իլէ կէլէն սաքէրէ պագտբմ, վէ ղա-յէթ մունթազամ գօլլար վէ պիւ-թիւն պէեաղ գալբագլբ պիր ա-լայ սիւարի էօնտէ կէօրիւնճէ, պու պիզիմ սաքէր օլմասընը-ղ անլատբմ վէ տէր հալ լիվա բաշա հազրէթլէրինէ խապէր կէօնտէ-րիլէրէք, անլէր տախի կէլտիլէր վէ կէօրտիւլէր քի պու սաքէր Մօսգօֆ սաքէրի տիր։ Պունուն իւզրինէ պիզիմ թապուրլարքն մէվգբին հալինէ կէօրէ, խաթթը հարպա կիրմէսինէ էմր վիրտիլէր. թապուրլար խաթթը հարպա կիր-մէք հարէքէթիյլէ մէշղուլ իքէն, Մօսգօֆլար կէօրիւնճէ Հէման օլ-տուգլարը եէրտէ տուրուպ, ան-ճագ սիւարի ալայբ պիր գուրշուն մէնզիլինտէն ճիւզի ուղագ մէսա-ֆէեէ գատար պիզէ տօղրու ի-լերուլէյիպ, ավճբլարբ էօնլէրին-տէ օլտուգլարը հալտէ պուրատա թէվագուֆ իյլէտիլէր. սուլար գարարընճայա գատար օլ վէճհ իլէ հէր քէս օլտուգլարը մէվգի-տէ տուրարագ, սուլար գարար-մաղա պաշլաբգճա կէրիտէ պու-լունան գօլլար ըիճաթա պաշլա-տբլար, վէ սուլար էյիճէ գա-բարտբգտան սօնրա սիւարիլէր տախի ըիճաթ իթտիլէր։»

Ֆերտասը կիւնիւ եինէ օ ճի-հէթտէն եանի տիւնքի ասքէրին կէլմէքտէ օլտուղու Եէնի Զաղրա չօսէսի իւզրէրինտէ եինէ պիր աղ տիւշմէն սիւարիսի կէլմէէ պաշ-լայընճա, պիզիմ ասաքիրի մուա-վինէ վէ մունթազամ սիւարիլէ-րինտէն պիր գաչ նէֆէր հազբբ օլուպ, կէլէն տիւշմէն սիւարի մի-ֆրէզէսինին գարագօլլարը պի-զէ տօղրու եանաշտրգտա, հէման իւզրլէրինէ հիւճիւմ իտէրէք ըիճաթա մէճպուր վէ պիր խայ-լբճա թաագիպ իթտիլէր։ Անտէն սօնրա արթբգ օ ճիհէթտէն տիւշ-մէն կէօրինմէզ օլտու։ Պիր գաչ կիւն Էսկի Զաղրատա գալընտրգ-տան սօնրա Եէնի Զաղրա իւզ-րինէ հարէքէթ վէ մուվասէլէթլէ օրատան Գարտիչ վէ խային պօ-ղազլարը էօնլէրինտէն կէչէրէք, վէ լազմ կէլէն միֆրէզէլէրի օ-րատա թէօք իտէրէք Շիպգաեա մուվասէլէթ վէ մալիւմ օլան մու-հարէպէլէր օլունտու։ Իշտէ մա-լիւմաթ վէ մէշհուտաթը չաքէ-բանէմ պունտան իպարէթ տիր. հէր հալտէ էմր ու ֆէրման։

Տարէ Շուբայ ասէրէ ալասընդան
Երէեանը հարդ լէվասը,
ՕՍՄԱՆ.

14 բէճէպ, 95,
2 թէմմուզ, 94.

Բէյ. էֆ. — Գարա Բունար-տան հարէքէթ իթտիյինիզին ի-քինճի կիւնիւ սաղ թարաֆտան իշիթտիյինիզ թօբ սէտասը պէշ ալթը ատէտտէն իպարէթ մի իտի, եօգսա ատէթա պիր մուհարէպէ թօբումու իտի վէ նէ գատար միւտտէթ տէվամ իթտի։

Ճ. — Իշիթտիյիմիզ թօբ սէ-տասընը ատէտի սայբլամատը, ֆագաթ իշիթմէեէ պաշլատբղը-մբզ նօգթատան պիր խայլը մէ-սաֆէ գաթ օլունճայա գատար միւթէմատիէն թօբլար իշիտիլտի. լաքին միւրուրը զէմանլա սաաթ վէ միւտտէթինի թային իտէմէմ, ֆագաթ օն պէշ օն ալթը տէֆա օ-մայբպ, զիբբ օլունան միւտտէթ տէվամ, եանի եարբմ սաաթ մէ-սաֆէ թախմինէն գաթ օլունճա-եա գատար տէվամ իթտի։

(Իմզ) ՕՍՄԱՆ.

Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրինէ եավէրի հարպլարընտան գայմագամ Եուսուֆ պէյին խթինթագնամէսի.—

11 թէմմուզ 94, սալը.

Ս. — Իմմինիզ, բէտէրինիզին իսմի, ըիւթպէնիզ նէ՞ տիր վէ նէ՞րէտէն նէշէթ իթտինիզ. չիմ-տի նէ՞րէտէ պուլունույօրսունուզ։

Ճ. — Իսմիմ Եուսուֆ, բէտէ-ըիմին իսմի Մուսթաֆա, ըիւթ-պէմ գայմագամ աբբ։ Մահալը նէշէթիմ մէքթէպի ֆիւնունը հարպկիյ օլուպ, չիմտի Ֆիչիւք քէօյտէ իգամէթ իտէն սիւարի չէրքէս ալայընտա պուլունույօ-ըում։

Ս. — Սիւլէյման բաշա հազ-ըէթլէրինին օրտուսու Գարա բու-նարտան նէ՞ սաաթտա հարէքէթ իթտի վէ պիրինճի գօնագ մա-հալի նէ՞ըէսի իտի։

Ճ. — Օրտու սապահլայընը հա-ըէքէթ իթտի, ֆագաթ սաաթը խաթրբմտու տէլիլ տիր. օլ վա-գբթ Սիւլէյման բաշա հազրէթ-լէրինտէն իշիթտիյիմէ կէօրէ, քէնտիլէրի Արապաճբլար քէօյիւ-նիւ գօնագ իթթիխաղ իտէճէք-լէր իտի, հալ պու քի գաֆիլէնին աղբբ հարէքէթլէ եօլ ալամամա-սընտան նաչի ազչամ օլտու պիր գբբտա գալընտը։ Ֆերտասը կիւ-նիւ եինէ սապահլայընը օրատան հարէքէթ օլունարագ էօյլէ իւ-զէրի օրտու Արապաճբլար քէօյիւ-նէ վասբլ օլտու։

Ս. — Օրտու Արապաճբլար քէօ-յիւնտէ գաչ կիւն գալբբգտան

սանրա օրատան հարէքէթ օլունտու վէ նէ՞րէյէ կիտիլտի։

Ճ. — Արապաճըլար քէօյիւնէ վասըլ օլտուղումուզուն իրթէսի կիւնիւ սապահլայըն հարէքէթլէ էսքի Զաղրա իւզէրինէ կիտիլտի։

Ս. — Դարա Բունարատան հարէքէթլէ Արապաճըլար քէօյիւնէ վէ օրատան տախի էսքի Զաղրա իւզէրինէ հարէքէթ օլունճայա գատար, Բէուֆ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան պիր խապէր վիւրուտ իթտի՞մի, վէ Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրի իլէ միւշարիւէյհ Բէուֆ բաշանըն պիր մուխապէրէլէրի վուգուս պուլտո՞ւմու։ (Տէվ.)

Լիման իտարէսի իլէ Շէրէֆիէ խայրէնէ պէյնինտէքի տավա, տիւնքի կիւն թիճարէթ մահքէմէի պահրիեէսի հուզուրունտա ֆասլ ու բույէթ օլունմազա պաշլամբշ տբր։

—Ամէլէ թագըմընըն եէնի պիր սընֆը տախի թաթիւլ իշղալ իթմիշ տիր։ Եարբճը վէ գունտուրաճը ամէլէսի սընֆլարընտան սոնրա, շիմտի տախի թէրզի ամէլէսի, քէնտիլէրինէ բէք նիզամսըզ պիր սուրէթտէ բարա վիրիլմէքտէ օլտուղունտան տօլայը չիքեայէթ իտէրէք, պու սալը կիւնիւնտէն պէրու իշլէրինի թաթիլ իթմիշլէր տիր։ Գունլարըն իշ սահիպլէրի, պաշէն դայմէ վէ պաշէն պագբը վիրմէք խոթէեօրլար, վէ օտա պին միւշքիլաթլա։ Պինաէն ալէյհ, Պէյօղլունտա վէ Գալաթատա իշլէեէն իշպու թէրզի ամէլէսի, շիքեայէթ իթտիքէրի խուսուս, հագդանիեէթէ մուվաֆըգ սուրէթտէ նիզամա գօյուլմայընճա, իշէ պաշլամամաղա գարար վիրմիշլէր տիր։ Գունլարընն տավասը բէք հագդլը տբր. չինքի իշ սահիպլէրի Օսմանլը լիրասը վէ եախօտ ալթուն Նարօլէօնլար ալտընդլարը հալտէ, դայմէնին ֆէվգէլատէ թէտէննիի գէյմէթինի վէ հէր չէյին բահալըընընը նազարը տբդգաթա ալմայըպ, գուլլանտըգլարը ամէլէեէ պիլա ինսաֆ գայմէ վիրմէքտէ տիրլեր։

—Իսլամ մուհաճիրլերինի համիլէն վէ էտիրնէեէ միւթէվէճճիհէն Սիրքէճի իսքէլէսինտէն էվվէլքի կիւն հարէքէթ իտէն պիր թրէն, Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմէեէ մէճպուր օլմուշ տուր։ Զօրլուտան էօթէտէ Ռուսլար, մուհաճիրլերին եօլ թէղբէրէսի օլմատընը իչին, թրէնին եօլունա տէվամ իթմէսինէ մուխալիֆէթ իթմիշլէր տիր։

—Ցամպօլու վէ Էսքի Զաղրա թարաֆլարընտան 500 նէֆէր իսլամ մուհաճիրինի համիլ պուլունարագ բաղար իրթէսի կիւնիւ Սիրքէճի իսքէլէսինէ պիր թրէն վարիտ օլմուշ տուր։

— Թունուս բօլիթիգա մէմուրլուղունա թային գէլընտըղը խապէր վիրիլէն Մ. Մագչիօնուն եէրինէ, Բիրէտ Իթալիա գոնսօլոսու պուլունան Մ. Գօլիւգչի Պէյրութ պաշ գոնսօլոսու թային գէլընմըշ տբը։

—Մաղուլ պուլունտուղու հալտէ Սէլանիք վէ Միթրօվիչա թիմուր եօլու գօմիսէրլիեի մէմուրիեէթինտէ ախիրէն երինէ իպգա օլունան Գօբէր էֆէնտի, էօնիւմիւզտէքի ճումաա իրթէսի կիւնիւ մահէլի մէմուրիեէթինէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

— Միտհաթ բաշա հազրէթլէրինին Կիրիտ Եունանա թէրք օլմիլ իտի քի, իտարէլէրի իչիւն, Պէրլին ահտնամէսինտէ պիր սուրէթ գարարլաշարբլմայան Ռումէլի վիլայէթլէրինէ, 1868 Կիրիտ նիզամնամէյի տախիլիսի ահքեամընա մումասիլ վէ իհթիյաճաթը մահալլիյէեէ մուվաֆըգ նիզամլար վիրիլմէսի, ահտնամէի մէղբիւր ահքեամընան օլտուղու հալտէ, Պապը Ալի պու եէնի նիզամլարընը գալէմէ ալընմասը իչիւն մախսուս գօմիսիօնլար թային իթմիշմի տիր.

Ալէման գօմիսէրի, Ռուս գօմիսէրինէ հէմէֆքեար օլուպ քէնտիսի տախի պու սիւալը իթմէքտէ օլտուղունու պէեան իտէր, ֆագաթ Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ գօմիսէրլէրի պէօյլէ պիր սիւալ տէրմիեան իթմէք, գօմիսիօնուն մէղունիյէթի խարիճինտէ օլտուղունու պէեան իթմէքլէ, հատիսէ դարանը։

— Ռուս հիւքիւմէթ մէմուրինի պու հաֆթանընը իլք կիւնէրինտէ Պէսարապիայա տախիլ օլուպ, Եալէթի մէղբիւրէնին իտարէսինի էլէ ալմըշլար տբր։ Ռուման հիւքիւմէթի տախի, գամարալարընը վիրտիյի միւսաատէ իւզէրինէ, անգարիպ Տօպրուճա էեալէթինի, թահթը զապթ ու իտարէսինէ ալաճագ տբր։

— Պօսնա վէ Հէրսէք գրեամբ քեամիլէն թէսքին օլուպ, պու էեալէթլէրտէ պուլունան Ասթրօ-Մաճար ասաքիրինին էն պէօյիւք գըսմը կէրի ալընաճագ օլտուղու կիպի, ժէնէրալ Ֆիլիբօվիչին տախի եէրինէ, գօլ օրտուսու գօմանտանլարընտան տիւգ տբ Վիւրթէմպէրկ թային գըլընաճագ տբր։

— Պիրինճի տէֆա օլմագ իւզրէ, կէչէն բէնչէնպիհ վէ ճումաա վէ ճումաա իրթէսի կիւնլէրի, գայմէ գօմիսիօնու թարաֆընտան 12,500 ատէտ լիրա սաթըլըպ, գայմէ ալընմըշ տբր. գօմիսիօնը մէղբիւր գայմէյի էհվէն ֆիյաթլա սաթուն ալմըշ տբր. չինքի Թարիխի թէչէքքիւլինտէն կէչէն հաֆթայա գատար գայմէ էրէյիճէ տիւշմիշ, վէ սաթուն ալընտըղը կիւնլէրտէ տախի բէյ տէր բէյ տիւշմէքտէ պուլունմուշ իտի։ — Սաթուն ալընան գայմէլէր տիւնքի կիւնտէն իթիբարէն Սուլթան Պայազիտ մէյտանընտա իհրադ օլունմայա պաշլամբշ տբր։

— ՄէՆՆԷՆԸ ղազէթասը տիւնքի նիւսխէսինէ տէրճ իթտիյի պիր մալիյէ պէնտինտէ տէեօր քի, Անատօլու իչիւն թէքլիֆ օլունան ըսլահաթըն մէվգբի իճրաեէ վազընա, Տէվլէթի Ալիյէնին մալիյէճէ ղայիֆիյի միւսաատէ իթմէեէճէք տիր ճէվապ վիրիլմիշ օլտուղունտան, շիմտի մալիեէ նէզարէթինին, գայմէյի սաթուն ալըպ գալտըրմագ իւզրէ հէր հաֆթա 12,500 ատէտ լիրա պուլապիլմէսինէ Ինկիլիթէրրա թէճճիւպ իտէճէք տիր։ Զաթէն Անատօլու ըսլահաթընըն պէօյիւք մէսարիֆաթա միւհթաճ օլմատընը տա տէրքեար պուլունմուշ իտի։

2/14 Թըշրինի էվվէլ Թարիխի վէ Պէյօղլունտա միւթէմէքքին Ս. Ա. . . . իմզասը իլէ պիր վարագա ալմըշ իսէքտէ, ղազէթաճըլըգտա մէրի իւլիճրա պուլունան գավայիտէ մուղայիր պաղը չէյլերի հավի պուլունմաղլա, թահիրի զրմընտա սահիպի վարագանընն իտարէխանէմիզէ թէչրիֆ էյլէմէսի։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Էրմէնիթան։

Գունտան պիր գաչ մահ մուղատատէմ էրմէնիթանընն սթամբուլթագինի թանղիմ իթմէք իւզրէ, բաթրիգ ըիւթպէթլու Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի թարաֆընտան մէմուրէն, էրմէնիթանա կիտէն Արժ. Ց. Վահան վարդապետ, տիւնքի կիւն Տէրսաատէթ ավտէթ իթմիշ տիր։

Միւսամիլէյհ վարդապետ, էրմէնիթանտա պուլունան միլլէթատալարբմբզընն հալինի, բէք զիատէ միւթէէսսիֆ պիր սուրէթտէ թավսիֆ իտէյօր, էօյլէ քի իչիտէնին աղիմ պիր հիւզն վէ քէտեր տույմամասը, գապիլ տէյիլ տիր։

Վահան վարդապետին հիքեայէ իթթիյի չէյլերէ պագարագ, շիմտիեէ տէկին էրմէնիթանտա իճրա օլունան մէղալիմ ու թէատրիյաթա տայիր ղազէթալարընն եազտըգլարը բէք խաֆիֆ չէյլեր իմիշ։

—

Սիլիվրի.

Սիլիվրի էրմէնիլէրի պիր մաղպաթա իլէ Բաբրիգ ըիւթպէթլու Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինէ միւրաճաաթ իտուպ, քէնտի հալվէրի իչիւն սերիէն պիր էմնիեէթ հասըլ իտիլմէսինի թալէպ իթմիշլէր տիր։ Չիւնքի, Սիլիվրիտէն 1 սաաթ գատար մէսաֆէտէ վագի Ալի բաշա գարիեէսինին Զէրքէս ահալիսի, Ռուսլարըն ազիմէթինտէն պէրու ֆուրսաթ պուլուպ, էթրաֆլարտա չօգ սույի հարէքէթլէր իճրա իթմէքտէ իմիշլէր։

—

Մամբրէ եպիսկոպոս.

Տէրսաատէթտէ պուլունան Մուշլու միլլէթատալարբմբզ, Խառն ժողովա հէվալէ օլունմագ իւզրէ բաթրիգ ըիւթպէթլու Ներսէս սրբազան հազրէթլերինէ պիր ադրիզէ թագտիմ իթթիլեր, քի պունտա, Ս. Կարապետ վանքընա վանահայր օլմասընտան ագտէմ պիր չօգ վատլարընա պիւթիւն պիւթիւնէ մուղայիր պիր մէսէլէ իթթիխազ իթմիշ օլան Դեր. Մամբրէ եպիսկոպոս ալէյհինտէ չէտիտէն շիքեայէթ օլունմագ տբր։

—

Վարժապետական ժողով.

. . . Խմբագիր Տէր,

Հաճեցէք սոյն երկտող հրատարակել Ձեր պատուական թերթին մէջ։

Ցառաջիկայ կիւրակէ 8 Հոկտ՝. Վարժապետական ժողովը իւր երրորդ նիստը պիտի գումարէ Ղալաթիոյ կեդրոնական վարժարանին մէջ 'ի ժամ 7։

Ուստի կը խնդրուի ազգային դաստիարակներէ և դաստուներէ որ փութան սոյն ատեն ներկայ գտնուիլ։

Ի դիմաց Վարժապետական ժողովոյ

Ատենադպիր Ատենապետ
Մ. Դուրեան Ս. Թղլեան
3 Հոկտ. 1878
յիւսկիւտար.

—

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային ժողովը նիստ ունի յառաջիկայ ուրբաթ հոկտ. 6 ի Ղալաթիա։

Ատեանը պիտի բացուի ճիշդ ժամը 6ին և գոցուի 10ին։

Հրաւիրեալ են երեսփոխան էֆէնտիները՝ իրենց ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու փութալ։

ՆԵՐՍԷՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔ
30 սեպտ. 78 Կ. ՊՕԼՍՈՅ

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Ընտրութիւն Քաղ. ժողովոյ հրաժարեալ անդամոց տեղ.
2. Դաստիարակութեան խնդիր.
3. Պատրիարքարանի պաշտօնակալաց ամսականի խնդիր.
4. Տեղ. Ցարաբ. դիւանի՝ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան դէմ եղած գանգատանաց համար.
5. Տեղ. Նախաձեռ. դիւանի՝ Պէկեանէֆէնտիի ամբաստանագրոյն նկատմամբ։

Ատենադպիր
Հ. Մ. Ալաճաճեան

Կը ծանուցուի արգոյ Ազգայնոց որ ատամնագործ Պ. Մագսուտ Ճիվանեան, իւր գործատեղին փոխադրած է այժմ 'ի Պէշիկթաշ Թրամվայի կայարանին դէմ, ուր բաց 'ի կիրակի ժամ 6 էն 12՝ ամէն օր իւր բնակարանը կը գտնուի։ 30-6

Սահիպի իմիթիազ
Ընտոն Մագանան

ՕԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

ԼՕՆԴՐԱ 16 Թըշրինի էվվէլ

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	94 7/16
Օսմ. էսհամը աչըլը	10 3/8
» » դաբանտը	10 7/16
1865 իսթիգրազը	13 1/4
1869 »	13 1/8
1871 »	46 3/4
1872 »	18
1873 »	11 3/8
Օսմանլը պանդասը	8 1/2
Ռուսիա իսթիգրազը	79 5/8
Դամպիս Բարիզ 3 այ վատէ	–

ԲԱՐԻՍ 16 Թըշր. էվ.

Ֆրանս. էսհ. 3 0/0 Ֆր.	77-40
» » 5	112-52 1/2
Օսմ. էսհամը աչըլը	10-55
» » գաբանտը	10-60
1865 իսթիգրազը Ֆր.	70-
1869 »	65-
1873 »	56-25
Օսմանլը պանդասը	463-75
Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	42-
Իթալիա էսհամը	72-85
Դամպիս Լօնտրա 3 այ վատէ	25-33

ՎԻԷՆՆԱ 16 Թըշր. էվ.

Ավեճ Ֆիօր.	99-90
Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	20-

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ ում. տիւն ադչ. գաբ.	11-24
Պու ոսպահ 5 Թ. էվ. աչ.	11-24
Իսթիգ. 65 (Մութօն) 6 % Ֆ.	58-
» 65 » 6 % Ֆ.	62
» 69 (Բինաբ) 6	60
» 72(Պօնտիէրէզօր)	19-
» 73 6 % Ֆ	55
Ռումէլի չըմէնտրֆէր 3	41-50
Ագճէ ֆայիզի %	10

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Դրէտի ժէնէրալ	4-20
Ստամպոլ պանդասը	6-20
Օսիէթէ ժէնէրալ	4-
Թրամվայ	1-40

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղչ.-ատն Ղչ. Փր.	
Պէեազ մէճիտիէ Ֆարգը	106-38
Մէթալիք »	121-
Պագբը »	178-
Գայմէ »	338-
Ինկիլիզ լիրասը	109-10
Ֆրանսըզ ալթունու	87-16
Բօլ	89-10
Գրիմից ալթունու	51-10